

București, 28 februarie, 2017

**Către: Ministerul Mediului
Domnului Daniel Constantin
Ministru**

Ref: Fundamentarea poziției Coaliției pentru Dezvoltarea României referitoare la problematica taxei de depozitare, precum și pentru modificarea unor acte normative

Stimate domnule Ministru,

Coaliția pentru Dezvoltarea României susține adoptarea și aplicarea de urgență a recomandărilor Comisiei Europene, formulate în repetate rânduri, cu referire la aplicarea taxei la depozitare a deșeurilor pe baza cântăririi și aplicării ei la operatorii și proprietarii depozitelor de deșeuri. Această taxă este principalul instrument economic care descurajează dependența excesivă a țării noastre față de depozitarea pe gropi, încurajând concomitent reciclarea pentru următoarele considerente:

I. SITUAȚIA ACTUALĂ ÎN GESTIUNEA DEȘEURILOR

România are în prezent în curs de elaborare Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, în conformitate cu Directiva-cadru europeană privind deșeurile și a condiționalității ex-ante (CEA) pentru utilizarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) în sectorul deșeurilor, în perioada 2014-2020. Precizăm, însă, că, termenul de finalizare a acestui plan a fost deja depășit, data limită de publicare fiind 31.12.2016. În cuprinsul acestui Plan Național de Gestionare a Deșeurilor se preconizează includerea instrumentelor economice care sunt cele mai potrivite pentru a încuraja practicile durabile de gestionare a deșeurilor în România, precum și pentru creșterea gradului de reciclare a deșeurilor și de deviere de la depozitare.

Situația actuală a gestionării deșeurilor municipale din România se caracterizează printr-o acoperire incompletă a serviciilor de colectare a deșeurilor (doar 80% din populație acoperită în 2012, aproximativ 800.000 t/an de deșeuri abandonate ilegal), o rată de reciclare a materialelor sub 5% și o dependență mare de eliminare la depozitele de deșeuri (peste 90% din deșeurile colectate sunt în prezent eliminate în depozitele de deșeuri, dintre care multe sunt, însă, neconforme cu standardele impuse la nivel european). Majoritatea deșeurilor colectate sunt eliminate în depozitele de deșeuri fără tratare, deoarece capacitatea de tratare este în prezent insuficientă.

Se estimează că situația se va îmbunătăți odată ce sistemele de management integrat al deșeurilor (SMID), finanțate de UE la nivel județean și aflate în prezent în curs de implementare, devin operaționale. Dintre

cele 32 de județe care implementează SMID, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, menționăm că numai în câteva dintre aceste județe aceste sisteme sunt în prezent în operare; jumătate dintre sisteme vor fi în operare în 2017, iar restul începând cu anul 2018. Îndeplinirea condiționalităților Ex Ante, de care depind alocări substanțiale pe zona gestiunii deșeurilor, inclusiv finanțarea celor 31 de proiecte ce necesită a fi realizate pe durata 2014-2020, este condiționată de existența mecanismelor ca taxa de depozitare, poluatorul plătește sau "plătești cât arunci", viabilitatea mecanismelor de răspundere extinsă a producătorilor sau chiar de alocare a țintelor la nivelul fiecărui U.A.T.

Printre instrumentele economice prevăzute și asumate de țara noastră, estimate să conducă la creșterea ratei de reciclare și de utilizare a infrastructurii de tratare a deșeurilor, se afla taxa de depozitare a deșeurilor.

Taxa de depozitare este unul dintre cele mai răspândite instrumente economice aplicate la nivelul UE (în 18 dintre cele 27 State membre, la nivelul anului 2012), cu scopul de a reduce cantitatea de deșeuri care se depozitează. Conform rezultatelor studiilor realizate, atunci când valoarea totală a tarifului perceput pentru depozitarea deșeurilor (tariful depozitului și taxa de depozitare) este mare, rata de depozitare este scăzută.

România a introdus taxa de depozitare a deșeurilor în anul 2013, însă a amânat aplicarea acesteia până în 2017. Nivelul propus pentru taxa de depozitare (80 lei/t sau aproximativ 18 euro/t în 2017 și 120 Lei/t sau aproximativ 27 euro/t în 2018) ar duce la creșterea tarifului mediu de depozitare de la 14 euro/t (doar taxa la poarta depozitului) la 32 euro/t în 2017 și la 41 euro/t în 2018, însă, cu toate acestea, nivelul tarifului de depozitare ar continua să fie sub nivelul tarifului total perceput în țări din Europa Occidentală. La acest moment, în România, depozitele percep o taxă de administrare de circa 10-15 Eur/t.

Începând cu 1 ianuarie 2017, odată cu intrarea în vigoare a prevederilor referitoare la taxa de depozitare, costurile de depozitare a deșeurilor inerte și nepericuloase suportate de operatorii sau administratorii depozitelor care preiau astfel de deșeuri, se vor majora semnificativ. Aceasta aplicare va exercita un soc financiar asupra utilizatorilor și va avea ca și consecință imediată aruncarea /depozitarea ilegală a deșeurilor în spații nepermise.

Prin urmare, Coaliția pentru Dezvoltarea României subliniază că se impune ca taxa de depozitare a deșeurilor să fie introdusă inițial la un nivel scăzut, pentru a evita șocul exercitat de preț asupra utilizatorilor și pentru a descuraja aruncarea ilegală a deșeurilor în spații nepermise, însă, pentru obținerea de rezultate, este necesară o creștere treptată și constantă a taxei.

II. UNICUL MODEL DE TAXARE FUNCȚIONAL

La solicitarea autorităților române, JASPERS a comandat un studiu care are ca scop identificarea instrumentelor economice cele mai potrivite pentru a încuraja practicile durabile de gestionare a deșeurilor în România, precum și pentru creșterea gradului de reciclare a deșeurilor și de deviere de la

depozitare. Se preconizează că rezultatele acestui studiu vor fi incluse în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor pe care, în prezent, România îl are în curs de elaborare.

Ca și în documentele anterioare, Foia de Parcurs pentru Romania 2013, Raportului Jaspers din Septembrie 2016, cel mai recent document de evaluare a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE pentru ROMÂNIA elaborat de Directoratul General de Mediu al Comisiei Europene și publicat pe 02.03.2017, accentuează probleme majore nesoluționate, în speță: "România înregistrează întâzieri în adoptarea instrumentelor de planificare relevante în ceea ce privește gestionarea deșeurilor. Rata sa de depozitare a deșeurilor este cea mai mare din UE (82% în 2013)" iar "recomandările principale (foaia de parcurs) prezentate în 2013 în contextul exercițiului de promovare a conformității efectuat de Comisie încă nu au fost puse în aplicare în mare parte și, prin urmare, rămân valabile: aplicarea taxei pe depozitare a deșeurilor a fost amânată pentru 2017, în timp ce tarifele pentru activitatea de depozitare a deșeurilor (taxa de intrare a deșeurilor în depozitul de deșuri) sunt prea mici."

Conform acestui document de evaluare care accentuează evaluările cuprinse în studiul Jaspers, considerăm că următoarea propunere necesită o implementare imediată:

A. Creșterea treptată a taxei de depozitare

Anul	Taxa pentru depozitele de deșuri nepericuloase		Taxa pentru depozitele de deșuri inerte	
	Lei/t	euro/t	Lei/t	euro/t
2017	30	6,6	6	1,4
2018	60	13,5	12	2,7
2019	120	27	24	5,4
2020	180	40,5	26	8,1

B. Impactul taxei diminuate asupra populației: în contextul în care rata anuală medie de generare a deșeurilor menajere se ridică la cca. 260 kg / locuitor în România, aplicarea unei taxe diminuate, de la 80 lei/tona la 30 lei/tonă, ar însemna un cost lunar pe locuitor suplimentar față de tariful de salubritate (actualmente cel mai mic din Europa) de numai 65 bani. Practic, în condițiile aplicării corecte a mecanismului, un român ar urma să plătească lunar cu 65 bani mai mult decât tariful de salubritate actual, a cărei medie este în jurul a 8-10 lei.

C. Definirea mecanismului de plată a taxei de depozitare: operatorii depozitelor de deșuri ar trebui să colecteze taxa de la operatorii de salubritate (colectare și tratare) (pe baza cantității cântărite la poarta depozitului) și să o achite, trimestrial, către Fondului pentru Mediu. Unitățile Administrative Teritoriale ar trebui să includă taxa pentru depozitarea deșeurilor la groapa de gunoi în taxa de salubritate plătită de utilizatori.

Ținând cont de faptul că activitățile specifice depozitelor de deseuri sunt desfașurate, în cea mai mare parte, sub forma gestiunii delegate, tarifele de preluare în vederea depozitării fiind aprobate prin decizii ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale (UAT), potrivit Legii 101/2006, aferente

taxei de depozitare, este necesară clarificarea modului de repercutare a costurilor în tarifele de preluare a deșeurilor în vederea depozitării pentru a se asigura menținerea echilibrului economic al contractelor încheiate de operatorii economici implicați pe întreg ciclul asigurării trasabilității și/sau gestionării deșeurilor.

Această modificare de taxare care afectează activitatea operatorilor de depozite de deșeuri nepericuloase ar urma să fie reflectată prin modificarea corespunzătoare a tarifelor de depozitare, prevăzute în prezent în ordinul ANRSC nr. 109/2007. Considerăm astfel că, fără colaborarea ANRSC și MDRAP și a UAT-urilor nu se va putea stabili exact modul de repercutare a costurilor până la utilizatorul final.

Ținem, în final, să precizăm că aceste măsuri, ultimativ subliniate de serviciile Comisiei Europene, necesită o perspectivă de implementare imediată și neechivocă, pentru a evita suspendarea fondurilor europene pe durata 2016-2020, precum și inițierea unor eventuale alte proceduri de infringement după anul 2020. Cu toate acestea, subliniem faptul că, aceste măsuri nu sunt suficiente pentru ca țara noastră să intre într-un regim accelerat de conformare la angajamentele europene în domeniul gestionării deșeurilor, astfel încât, pe lângă adoptarea în regim de urgență a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, se impun totodată dezbateri aprofundate și constante între mediul public și privat care să conducă la atingerea obiectivelor de reciclare impuse României.

Vă atașăm, totodată, prezentei adrese, poziția tehnică a Coaliției pentru Dezvoltarea României cu privire la modificarea și eliminarea unor paragrafe din propunerea actuală de modificare și completare a OUG 196/2015, astfel încât acest act normativ să se alinieze standardelor Europene, precum și recomandărilor instituțiilor Europene.

Subliniem, însă, că dincolo de adresarea și reglementarea punctuală a problematicii taxei de depozitare, este imperios necesară o abordare holistică a întregului sistem prin revizuirea integrală și corelarea atentă a întregii legislații legate de deșeuri și salubritate. Coaliția pentru Dezvoltarea României se angajează să fie un partener de nădejde în tot acest proces de convergență, contribuind cu expertiză și resurse oricând va fi nevoie.

Cu deosebit respect,

Jean Valvis
Coordonator, Grupul de lucru pentru mediu
Coaliția pentru Dezvoltarea României

▪ **Despre Coaliția pentru Dezvoltarea României**

Coaliția este o inițiativă privată, apolitică, construită ca un acord de colaborare prin participarea colectivă a membrilor săi. Coaliția nu este o entitate înregistrată juridic. Membrii Coaliției contribuie voluntar cu resursele și expertiza necesară formulării unor opinii comune cu privire la politici publice cu impact asupra mediului de afaceri.

▪ **Scopul Coaliției**

Scopul Coaliției este de a oferi o bază coerentă pentru consultare cu Guvernul și alte instituții publice pe teme care au impact asupra climatului economic și de afaceri din România.

▪ **Coordonarea Coaliției**

Coordonarea Coaliției este asigurată de un Consiliu Director format din Președinții și Vice-președinții AmCham Romania, AOAR, Consiliul Investitorilor Străini, Fundația Romanian Business Leaders, Camera Germană de Comerț și Camera Franceză de Comerț, prezidat prin rotație, cu un mandat de șase luni, de un membru al conducerii uneia dintre organizațiile reprezentate în Consiliul Director. Domnul Florin Pogonaru, Președintele AOAR, este în prezent Secretarul General al Coaliției.